

Ár 2016, föstudaginn 4. mars, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Oddur Ólason.

Fyrir er tekið **mál nr. 65/2015**:

A
gegn
F.

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru A, hér eftir nefnd sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni þann 30. nóvember 2015 með kvörtun sóknaraðila, dags. 24. nóvember 2015. Með tölvupósti nefndarinnar, dags. 1. desember 2015, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dags. 21. janúar 2016. Var bréfið sent sóknaraðila, með tölvupósti nefndarinnar, dags. 8. febrúar, og henni gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir sóknaraðila bárust með bréfi, dags. 8. febrúar 2016.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 4. mars 2016.

II.

Málsatvik.

Í nóvember 2005 sendi sóknaraðili starfsmanni hjá FF, forvera varnaraðila, tölvupóst og rakti fyrirætlanir dóttur sinnar, G, um fasteignakaup og spurðist fyrir um hvers konar fjármögnun unnt væri að bjóða henni. Einhver frekari samskipti urðu um þessa lánveitingu og þann 10. janúar 2006 kynnti sóknaraðili framvindu kaupanna í tölvupósti og að G myndi þurfa lán að fjárhæð kr. 3,6 milljónir króna.

Þann 13. janúar 2006 gaf G, út veðskuldabréf nr. X, til FF að fjárhæð kr. 3.700.000. Bréfið var tryggt með 4. veðrétti í fasteigninni S, Reykjavík, þinglýstri eign útgefanda. Jafnframt tókst sóknaraðili á sjálfskuldarábyrgð á láninu með undirritun á veðskuldabréfið sjálft. Nafn sóknaraðila var ritað við texta á bréfinu sjálfu þar sem segir: „*Til tryggingar skilvísri og skaðlausri greiðslu höfuðstóls, vísitöluálags, vaxta, dráttarvaxta, svo og öllum þeim kostnaði sem leiða kann af vanskilum, málsókn eða öðrum réttargerðum, þar með töldum réttargjöldum, lögmannspóknun eða öðru er kröfuhafa ber að greiða takast eftirtaldir aðilar á hendur sjálfskuldarábyrgð á láni þessu (in solidum)*“. Til hliðar við nafn sóknaraðila á bréfinu sjálfu stendur „*Er óskað mats á greiðslugetu skuldara/aðalskuldara*“ og valmögulegar eru gluggar þar sem gert er ráð fyrir að hakað sé við annað hvort „*Já*“ eða „*Nei*“ ásamt línu til hliðar þar gert er ráð fyrir að staðfesta þurfi val sitt með upphafsstöfum. Á veðskuldabréfinu var hvorki hakað í „*Já*“ né „*Nei*“ gluggann.

Varnaraðili hefur krafist greiðslu á grundvelli ábyrgðar sóknaraðila, enda mun eign útgefanda bréfsins, að S, talin yfirveðsett.

Aðilar máls þessa áttu í tölvupóstsamskiptum um aðdraganda þeirrar lánveitingar sem hér um ræðir frá september og fram í nóvember 2015. Í þeim kom m.a. fram að varnaraðili hefði ekki fundið greiðslumat vegna útgáfu veðskuldabréfsins. Vegna þessara svara varnaraðila krafðist sóknaraðili þess að ábyrgð hennar yrði felld úr gildi en varnaraðili svaraði því að mál sóknaraðila hefði nú þegar farið fyrir niðurfellingarnefnd varnaraðila og þar hafi því verið hafnað að fella niður ábyrgð hennar með vísan til sjónarmiða sem vörðuðu sérfræðipækkingu hennar og milligöngu um útvegum lánsins.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að sjálfskuldarábyrgð hennar verði felld niður þar sem varnaraðili hafi ekki farið að þeim fyrirmælum sem skilgreind hafi verið í samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga frá 1. nóvember 2001 (hér eftir samkomulagið).

Sóknaraðili kveðst hafa aðstoðað dóttur sína í tengslum við kaup hennar á framangreindri íbúð og hafi m.a. haft samband við útibússtjóra FF til að kanna hvort hún ætti kost á fyrirgreiðslu vegna íbúðakaupa. Frekari samskipti hafi átt sér stað milli hennar sem viðskiptavinar, fyrir hönd dóttur sinnar, og starfsmanns bankans í tölvupóstum dags. 10. janúar 2006. Í þeim póstum hafi hins vegar ekki verið minnst á sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila.

Sóknaraðili byggir á því að varnaraðili hafi gróflega brotið á reglum samkvæmt samkomulaginu. Varnaraðili hafi viðurkennt að engin skjöl finnist varðandi greiðslumat vegna útgáfu veðskuldabréfsins og þá hvernig staðið hafi verið að upplýsingagjöf til ábyrgðarmanns, svo sem fortakslaust sé skilgreint í samkomulaginu. Sjónarmið sem varnaraðili hafi sett fram varðandi ákvörðun niðurfellinganefndar skv. tölvupósti, um að ábyrgðarmaður hafi haft milligöngu um lánið og að ábyrgðarmaður hafi sérþekkingu séu ekki sjónarmið sem heimiluð séu í samkomulaginu. Þar sé skýrt skilgreint hvernig varnaraðili skuli haga vinnubrögðum sínum og í hvaða undantekningartilfellum þurfi ekki að fara að þeim skilyrðum og eigi þau tilvik ekki við hér. Þá sé því alfarið mótmælt að ábyrgðarmaður hafi „haft milligöngu“ þótt hún hafi sent tölvupóst fyrir greiðanda, dóttur sína, þar sem skilgreint sé hvernig greiðandi sjái fyrir sér fjármögnun. Þar að auki sé heldur hvergi vikið að sjálfskuldarábyrgð, sem varnaraðili virðist hafa gert kröfu um við lokafrágang. Varðandi tilvísun í sjónarmið um sérþekkingu, þá hafi varnaraðili ekki frekar útskýrt það eða upplýst neitt frekar, né vísað til þess hvar í samkomulaginu það heimili varnaraðila að ganga gegn fortaklausum og óundanþægum skilyrðum þess samkomulags. Þá hafi varnaraðili ekki vísað til dómfordæma eða annarra sjónarmiða sem réttlætt geti frávik hans frá þessum reglum.

Sóknaraðili byggir á því að öll frávik þar sem banki telji sér heimilt að brjóta gegn reglum, hljóti að túlkast bankanum í óhag og því verði að gera ríkar kröfur til þess að slíkar ákvarðanir séu teknar á grundvelli laga, reglna og fordæma. Í þessu máli hafi slíkt ekki verið gert. Verulegir hagsmunir séu í húfi fyrir viðskiptavin en aftur á móti mjög lítilvægir hagsmunir fyrir varnaraðila. Þá sé aðstöðumunur aðila verulegur og hafi varnaraðila verið í lófa lagið að gæta þess að fylgja reglum í hvívetna, þegar krafist hafi verið ábyrgðar af hálfu sóknaraðila. Ef varnaraðili hafi talið að ekki þyrfti að upplýsa sóknaraðila um greiðslumat greiðanda eða greiðslugetu, þar sem viðskiptamaður hefði haft „milligöngu“ eða „sérfræðipækkingu“, þá hafi varnaraðila verið í lófa lagið að láta viðskiptamann kvitta undir slíkt eða a.m.k. upplýsa, við lántökuna að varnaraðili teldi ekki ástæðu til að fara eftir reglum um samkomulagið og þá að gefa sóknaraðila kost á

að samþykkja það eða krefjast greiðslumats. Slíkt hafi ekki verið gert og því hljóti það að túlkast varnaraðila til sakar, sem hafi yfir að ráða sérþekkingu og sérfræðingum.

Í viðbótarathugasemdum mótmælir sóknaraðili alfarið sjónarmiðum varnaraðila um frávísun. Verði að gera takmarkaðar formkröfur til erinda og horfa til þess sem kvartað sé undan. Þá er sérstaklega bent á að hvergi í kvörtunarformi nefndarinnar sé gert ráð fyrir að lagarök séu sérstaklega tilgreind. Þá sé því alfarið hafnað að vísa beri málinu frá á þeim forsendum að ekki liggi nægilega skýrt fyrir hverjar kröfur sóknaraðila séu eða á hverju þær séu byggðar. Í þessum viðbótarathugasemdum rökstyður sóknaraðili frekar hvernig hún telur að lánveitingin hafi farið í bága við einstök ákvæði samkomulagsins.

Hvað varði sjónarmið og kröfur varnaraðila í athugasemdum, þá vísar sóknaraðili til þess að varnaraðili hafi byggt á því að á eyðublaði, sem hann hafi sjálfur útbúið einhliða, séu gluggar, þar sem gert hafi verið ráð fyrir að ábyrgðarmaður myndi haka við hvort óskað væri eftir greiðslumati eða ekki. Varnaraðili hafi þó kosið að ræða í athugasemdum sínum aðeins um annan gluggann, þ.e. hvort óskað væri eftir greiðslumati, en hafi ekki nefnt hinn gluggann, þar sem ekki sé óskað eftir greiðslumati. Orðalag varnaraðila um að „það [hafi staðið] til boða að láta framkvæma greiðslumat en [sóknaraðili hafi ákveðið] sjálf að óska ekki eftir því, sbr. 3. gr. samkomulagsins“ standist enga skoðun. Sóknaraðili hafi ekki merkt við í þann kassa, að óska ekki eftir greiðslumati og ekkert hafi legið fyrir um að hún hafi óskað sérstaklega eftir, með skriflegum hætti, að greiðslumat yrði ekki framkvæmt. Hið rétta sé að varnaraðila hafi borið að láta framkvæma þetta mat og borið að tryggja sérstaklega skriflega yfirlýsingu ef ábyrgðarmaður hefði óskað þess sérstaklega að vikið yrði frá þessu skilyrði.

Sóknaraðili mótmælir því að þekking sín eða sérfræðiþekking skipti máli þegar þessar fortakslausu reglur um greiðslumat séu annars vegar þar sem reglurnar í samkomulaginu séu mjög skýrar og geri engan greinarmun á þekkingu eða þekkingarleysi. Sóknaraðili vísar til þess að reglurnar hafi verið settar í þeim tilgangi að tryggja að þeir sem gangast í ábyrgð hefðu fulla yfirsýn yfir fjármál skuldans sem þeir ábyrgjast og geti þannig tekið sjálfstæða ákvörðun um að gangast í ábyrgð, jafnvel þótt að greiðslumat myndi hugsanlega sýna að skuldari myndi ekki ráða við að greiða skuldir sínar.

Þá vísi varnaraðili til þess að sóknaraðili hafi haft „milligöngu við bankann vegna lántökunnar“ og hafi þar af leiðandi verið vel upplýst um andvirði og kjör lánsins. Þessu mótmælir sóknaraðili þar sem samkomulagið leggi ekki skyldur á herðar fjármálafyrirtækjum um upplýsingagjöf, varðandi andvirði og kjör lánsins, heldur um forsendur þess að greiðandi geti staðið við skuldbindingar sínar. Þá sé því mótmælt að sóknaraðili hafi haft einhverja stöðu umboðsmanns eða milligönguaðila þar sem eingöngu liggi fyrir að sóknaraðili hafi sent tölvupóst fyrir hönd dóttur sinnar til starfsmanna FF á þeim tíma þar sem hugmyndir dóttur hennar voru reifaðar um fyrirhugandi fasteignakaup.

Loks bendi varnaraðili á það að sóknaraðili hafi ekki gert athugasemdir fyrr en árið 2015, en bréfið hafi verið gefið út árið 2006. Sóknaraðili vísar til þess að engar tilkynningar hafa borist sóknaraðila nema áramótatilkynningar, ásamt því að þær tilkynningar fyrir árið 2013 og 2014 hafi ekki gefið til kynna að lánið væri í vanskilum. Þess utan sé ekkert í samkomulaginu sem setji ábyrgðarmanni einhver tímamörk á því að gera athugasemdir við gildi ábyrgðar sinnar. Vísar sóknaraðili á mál úrskurðarnefndarinnar nr. 17/2006. Sé því alfarið hafnað að sóknaraðili hafi sýnt af sér tómlæti og vísar sóknaraðili einnig í því sambandi að varnaraðili hafi ekki orðið fyrir neinu tjóni vegna þess að málið hafi komið upp fyrst núna.

Varnaraðili vísi til þess að jafnvel þótt brotið hafi verið gegn reglum samkomulagsins, leiði það ekki sjálfkrafa til ógildingar á sjálfskuldarábyrgð. Þessum rökum varnaraðila sé mótmælt, enda verði vart séð hver tilgangurinn sé með því að setja sér þessar reglur, ef gróf brot á þessum sömu reglum hafi engar afleiðingar í för með sér fyrir þann sem þær brýtur. Vísar sóknaraðili til úrskurða nefndarinnar s.s. í málum nr. 1/2005, 1/2008, 2/2008, sem og 3/2006 og 17/2006. Þá sé tilvísun varnaraðila til dóms Hæstaréttar í máli nr. 116/2010 mótmælt, þar sem aðstæður þar hafi verið umtalsvert aðrar. Sóknaraðili vísar til þess að þar hafi legið fyrir sú afstaða ábyrgðarmanns að hann hefði tekist á hendur ábyrgðina, þótt skuldari hefði ekki staðist greiðslumat. Einnig hafi varnaraðili vísað til dóms Hæstaréttar í máli nr. 726/2012, og því sé einnig alfarið mótmælt þar sem hann fjalli um ábyrgð á tékkareikningi fyrirtækis og geti þar af leiðandi á engan hátt verið fordæmi um ágreining sem snúi að brotum á reglum við notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga.

Loks bendir sóknaraðili á dóm Hæstaréttar í máli nr. 163/2005 og á héraðsdóms Vestfjarða nr. E-113/2005, sjónarmiðum sínum til stuðnings. Þá sé einnig ljóst að úrskurðarnefndin og dómstólar landsins hafi margoft komist að þeirri niðurstöðu að brot á reglum samkomulagsins leiði til þess að víkja megi ábyrgð til hliðar, m.a. með hliðsjón af 36. gr. samningalaga nr. 7/1936.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila verði vísað frá, en til vara að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili byggir kröfu sína um frávísun á því að kröfur sóknaraðila séu mjög vanreifaðar. Í kvörtun sóknaraðila sé því haldið fram að varnaraðili hafi ekki virt reglur samkomulagsins. Hins vegar sé ekki að finna neina tilvísun til ákvæða samkomulagsins sem sóknaraðili telur að varnaraðili hafi ekki virt eða hvernig það eigi að leiða til þess að ábyrgð sóknaraðila verði ógild. Þá sé heldur ekki vísað til neinna lagaákvæða sem gætu leitt til ógildingar ábyrgðarinnar. Telur varnaraðili að kvörtunin sé það óljós að vísa eigi málinu frá nefndinni.

Verði ekki fallist á frávísunarkröfu varnaraðila gerir varnaraðili þá kröfu að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Hvað varðar kröfu sóknaraðila þess efnis að umrædd ábyrgð verði felld niður þar sem greiðslumat hafi ekki verið framkvæmt, þá vísar varnaraðili til þess að hið umdeilda veðskuldabréf sem sóknaraðili hafi skrifað undir sem veðsali, sé með gluggum þar sem ábyrgðarmönnum sé boðið að haka í hvort þeir óski eftir greiðslumati. Sóknaraðili hafi ekki hakað í þann glugga þar sem óskað hafi verið eftir mati á greiðslugetu lántaka og hafi það verið metið sem svo að sóknaraðili hafi óskað eftir því að svo yrði ekki gert. Það val hafi sóknaraðili framkvæmt á sína eigin ábyrgð. Það liggja því fyrir að sóknaraðila hafi staðið til boða að láta framkvæma greiðslumat en sóknaraðili hafi ákveðið að óska ekki eftir því, sbr. 3. gr. samkomulagsins.

Varnaraðili bendi jafnframt á að sóknaraðili hafi búið yfir sérfræðipækkingu á sviði viðskipta þar sem hún starfi sem ráðgjafi og veiti sérfræðiaðstoð á sviði viðskipta. Hún hafi setið í stjórn nokkurra félaga og gegnt stöðum sem fjármálastjóri og framkvæmdastjóri ýmissa stofnana. Í ljósi þeirrar sérfræðipækkingar sem sóknaraðili búi yfir, hefði henni átt að vera ljós sú áhætta sem hún hafi tekið með því að gangast undir ábyrgðina og hafi hún í ljósi þess ekki fært fram haldbær rök fyrir því að fella eigi ábyrgð hennar úr gildi. Þessu til stuðnings sé vísað til dóma Hæstaréttar í málum nr. 116/2010 og 726/2012. Auk þess hafi sóknaraðili annast milligöngu við bankann vegna lántökunnar og hafi þar af leiðandi verið vel upplýst um andvirði og kjör lánsins.

Varnaraðili bendir jafnframt á að skuldabréfið hafi verið gefið út í janúar 2009 en sóknaraðili hafi ekki gert athugasemdir við það fyrr en í ágúst 2015. Sóknaraðili hafi þannig sýnt af sér tómlæti við að koma að mótbárum sínum en rúm níu ár séu frá því að skuldabréfið hafi verið gefið út.

Með vísan til alls þessa telur varnaraðili að hann hafi ekki vanrækt skyldur sínar samkvæmt samkomulaginu. Komist nefndin hins vegar að því að varnaraðili hafi ekki gætt að ákvæðum samkomulagsins við lánveitinguna, þá bendir varnaraðili á að það þýði ekki að fella beri ábyrgðina úr gildi eingöngu vegna þess því brot á ákvæðum samkomulagsins leiði ekki, eitt og sér, til að sjálfskuldarábyrgðin falli niður en í samkomulaginu séu engar reglur sem mæli fyrir um ógildi samnings.

Þrátt fyrir að sóknaraðili hafi ekki vísað til neinna lagaákvæða máli sínu til stuðnings þá hafi varnaraðili óskað eftir því að koma lauslega að sjónarmiðum sínum varðandi ógildingarreglur samningalaga nr. 7/1936 (smnl.), ef nefndin hyggst leita þangað við úrlausn þessa máls. Varnaraðili telur engin rök vera fyrir beitingu 36. gr. smnl. en til þess að lagaákvæðið eigi við þá þurfi það að hafa verið ósanngjarnt eða andstætt góðri viðskiptavenju að sóknaraðili hafi gengist undir sjálfskuldarábyrgð vegna lánsins. Í því samhengi bendir varnaraðili á að við beitingu reglunnar þurfi að fara fram sanngirnismat og við slíkt mat þurfi að taka eftirfarandi til greina: Sóknaraðili hafi ekki óskað eftir greiðslumati, hún hafi búið yfir sérfræðiþekkingu í viðskiptum, sóknaraðili sé móðir lántaka og að lokum þá hafi sóknaraðili ekki lagt fram nein gögn sem sýni að henni hafi snúist hugur um að gangast í sjálfskuldarábyrgð hefði greiðslumat verið framkvæmt.

Ekki verði því séð að það geti með neinu móti verið ósanngjarnt eða andstætt góðri viðskiptavenju að sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila haldi gildi sínu. Varnaraðili ítrekar að sóknaraðili hafi ekki fært fram neinn rökstuðning um að ógildingarreglur samningalaga eigi við hvað þetta varðar.

Með vísan til alls framangreinds telur varnaraðili að hafna eigi kröfum sóknaraðila.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að niðurfellingu á sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila á skuldabréfi nr. X (nú nr. Z), útgefnu af dóttur sóknaraðila, G, dags. 13. janúar 2006 til FF. Varnaraðili hefur nú tekið yfir réttindi og skyldur FF.

Varnaraðili krefst þess aðallega að kröfu sóknaraðila verði vísað frá vegna vanreifunar á kvörtun sóknaraðila þar sem sóknaraðili hafi ekki vísað til lagaákvæða.

Í 6. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki er fjallað um þau mál sem nefndin fjallar ekki um. Í e-lið 6. gr. samþykktanna kemur fram að nefndin fjalli ekki um þau mál sem eru það óljós, illa upplýst eða kröfur aðila svo óskýrar að þau séu ekki tæk til úrskurðar.

Ekki verður fallist á krafa sóknaraðila sé vanreifuð í þessum skilningi þar sem sakarefnið liggur nægilega skýrt fyrir til að unnt sé að taka afstöðu til þess þrátt fyrir skort á lagatílvísunum. Það leiðir af eðli úrskurðarnefndarinnar, sem ætlað er að gefa viðskiptamönnum fjármálafyrirtækja færi á að bera mál sín upp án verulegs kostnaðar, að ekki verða gerðar ríkar kröfur um vísan til réttarreglna eða önnur slíkt atriði í málátílbúnaði þeirra. Fæst ekki betur séð af greinargerð varnaraðila en að hann hafi áttað sig fyllilega á kröfu sóknaraðila og forsendum hennar. Verður frávísunarkröfu varnaraðila því hafnað.

Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsett 1. nóvember 2001, tekur m.a. til þess þegar einstaklingur gengst í sjálfskuldarábyrgð til tryggingar

skuldum annars einstaklings, sbr. 2. gr. samkomulagsins. Samkvæmt 3. gr. samkomulagsins er fjármálafyrirtæki skylt að meta greiðslugetu greiðanda nema ábyrgðarmaður óski sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo verði ekki gert. Fjármálafyrirtæki er þó ávallt skylt að greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemur meira en kr. 1.000.000. Samkvæmt 3. mgr. 4. gr. samkomulagsins skal tryggt að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina, enda liggja fyrir að greiðandi hafi samþykkt það. Bendi niðurstaða greiðslumats til þess að greiðandi geti ekki efnt skuldbindingar sínar, en ábyrgðarmaður óskar eftir að lán verði engu að síður veitt skal hann staðfesta það skriflega.

Ekki liggja fyrir nein gögn um að forveri varnaraðila hafi metið greiðslugetu G, útgefanda veðskuldabréfsins, svo sem hann hafði skuldbundið sig til að gera. Verður lagt til grundvallar að greiðslumat hafi ekki verið gert og niðurstöður þess þar með aldrei kynntar sóknaraðila.

Þær málsástæður varnaraðila sem lúta að því að ekki hafi verið merkt í viðeigandi glugga til að óska eftir greiðslumati eru haldlausar vegna fjárhæðar bréfsins, sbr. ofangreint ákvæði. Þess utan óskaði sóknaraðili aldrei eftir því að greiðslumat yrði ekki framkvæmt.

Með fyrrgreindu samkomulagi skuldbatt forveri sóknaraðili sig til þess að lána ekki einstaklingum fé út á sjálfskuldarábyrgðir annarra einstaklinga, án þess að gengið væri úr skugga um hvort greiðslugeta væri fyrir hendi hjá skuldarinum. Ekki fæst séð að fyrirspurnir sóknaraðila um lánskjör eða önnur milliganga hennar geti haft áhrif á þýðingu þess að þessar skuldbindingar voru hunsaðar við lánveitinguna. Það sama gildir um skyldleika hennar og skuldarans.

Sérþekking viðskiptamanns getur skipt máli þegar metnar eru afleiðingar þess að fjármálafyrirtæki veitir ekki fullnægjandi upplýsingar vegna einstakra viðskipta. Nefndin telur hins vegar að það eigi ekki við hér. Sú framkvæmd að sleppa því alveg að framkvæma greiðslumat, þvert á skýrar skuldbindingar, var mjög til þess fallin að fá ábyrgðarmanninn til að gangast í sjálfskuldarábyrgð án þess að fá upplýsingar um raunverulega getu skuldarans til að greiða af láninu. Verður að telja að það væri ósanngjarnt að bera fyrir sig skuldbindingu sóknaraðila og að þekking sóknaraðila fái ekki hagg að þeirri niðurstöðu.

Varnaraðili hefur ekki sýnt fram á að sóknaraðili hafi sýnt af sér tómlæti við að gæta réttar síns vegna ábyrgðarinnar, eftir að tilefni varð til þess.

Þegar atvik málsins eru metin heildstætt verður það því talið ósanngjarnt af varnaraðila að byggja á ábyrgðaryfirlýsingu sóknaraðila. Í ljósi alls framangreinds eru því fyrir hendi forsendur til að víkja sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila til hliðar, með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936 um sammingsgerð, umboð og ógilda löggæringa.

Verður því fallist á kröfu sóknaraðila um niðurfellingu á sjálfskuldarábyrgðinni.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Frávísunarkröfu varnaraðila er hafnað.

Sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila, A, á skuldabréfi nr. X (nú nr. Z), útgefnu af G, til FF, dags. 13. janúar 2006, er felld úr gildi.

Reykjavík, 4. mars 2016.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson
Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Jóhann Tómas Sigurðsson
Oddur Ólason